

Respect pentru oameni și Despre carte

Un ghid de conversație este un mijloc de cea mai mare eficiență pentru înțelegerea între oameni și popoare de limbi diferite, înlesnind contacte dintre cele mai diverse, în mod special cele situate în sfera cotidianului

Relațiile românilor cu italienii sunt vechi. iar continuarea și îmbunătățirea lor se impun de la sine, cu deosebire în zilele noastre, când apropierea dintre cele două popoare este o realitate cu mari perspective în toate domeniile. De fapt ambele limbi - româna și italiana – au aceeași origine – cea latino-romană – care și-a menținut viabilitatea neîntreruptă de-a lungul atâtor secole, lexicul, morfologia și sintaxa comună demonstrând-o din plin.

Prezentul manual va fi deosebit de util oricărui tip de vizitator român în Italia și italian în România. Fără pretenția de a fi exhaustive, aspectele expuse în multipla lor varietate vor marca încă un pas înainte în dezvoltarea contactelor dintre români și italieni.

Despre autor

Adriana Lăzărescu este licențiată în litere (specialitatea limba și literatura italiană), membru titular al Uniunii Scriitorilor din România. A desfășurat și desfășoară o bogată activitate de traducător (peste 40 de lucrări traduse din literatura italiană, cu recenzii semnate de cei mai de vază critici literari: Zoe Dumitrescu Bușulenga, Alexandru Balaci, Dan Grigorescu, Valeriu Râpeanu, Nicolae Balotă etc.) În paralel, a elaborat câteva lucrări de referință - mici manuale de conversație, culegeri de basme din lumea întreagă, anecdote din viața oamenilor celebri etc., care au fost până în prezent publicate în mai multe ediții (la editurile Stiințifică, Sport Turism, Meridiane, Junimea, Tineretului, Minerva, Ion Creangă, Univers, Eminescu). Între cele mai de seamă realizări se numără traducerile din Gabriele D'UAnnunzio, Luigi Pirandello, Alessandro Manzoni, Alberto Moravia, Edmondo di Amicis, numeroase adaptări pentru televiziune si radio.

Adriana Lăzărescu

GHID DE CONVERSATIE ROMÂN-ITALIAN

pentru toti

— I —

en agravider en ouer Hallate e dandon

Descrierea CIP este disponibilă la Biblioteca Națională a României

© Editura NICULESCU, 2017

Bd. Regiei 6D, 060204 - Bucureşti, România
Telefon: 021 312 97 82; Fax: 021 312 97 83
E-mail: editura@niculescu.ro
Internet: www.niculescu.ro

Comenzi online: www.niculescu.ro Comenzi e-mail: vanzari@niculescu.ro Comenzi telefonice: 0724 505 385, 021 312 97 82

Ilustrația copertei: Carmen Lucaci

Tipărit la ARTPRINT

ISBN 978-973-748-584-7

Toate drepturile rezervate. Nicio parte a acestei cărți nu poate fi reprodusă sau transmisă sub nicio formă și prin niciun mijloc, electronic sau mecanic, inclusiv prin fotocopiere, înregistrare sau prin orice sistem de stocare și accesare a datelor, fără permisiunea Editurii NICULESCU.

Orice nerespectare a acesior prevederi conduce în mod automat la răspunderea penală față de legile naționale și internaționale privind proprietatea intelectuală.

Editura NICULESCU este partener și distribuitor oficial OXFORD UNIVERSITY PRESS în România.

E-mail: oxford@niculescu.ro; Internet: www.oxford-niculescu.ro

Conversație

Conversazione

GENERALITĂŢI

Prezentare

Vârstă - Familie

Bună ziua, domnule (doamnă, domnisoară)! Bine ati venit, domnilor! Bine v-am găsit, prieteni! Bine ați venit la noi acasă! Ce plăcere să vă revăd! Încântat. Onorat. Permiteți-mi să vă prezint... (să mă prezint) Încântat de cunostință Am plăcerea să vă prezint pe... Îl cunosc deja pe domnul X (pe doamna, pe domnisoara). Am mai avut plăcerea să cunosc pe... Sunt deosebit de încântat (onorat) să fac cunoștință CU...

Am auzit vorbindu-se mult despre dumneavoastră. Am avut plăcerea să cunosc familia dumneavoastră.

GENERALITÀ

Presentazione

Età - Famiglia

Buon giorno, signore (signora, signorina)! Benvenuti, signori! Bentrovati, amici! Benvenuti (o) in casa nostra! Che piacere rivederLa! (vi) Piacere. Onorato. Permetta che Le presenti... (che mi presenti). Ben lieto di conoscerLa. Ho il piacere di presentarLe... Conosco già il signor X (la signora, la signorina)

Ho già avuto il piacere di conoscere...

Sono particolarmente felice (onorato) di fare la conoscenza con...

Ho già tanto sentito parlare di Lei.

Ho avuto il piacere di conoscere la Sua famiglia.

Ce mai faceti? (Cum o mai duceti?)

Destul de binemeni și cărți Asa si asa. Mergem (cu tot greul) înainte.

Mă simt perfect. Facem (si noi) ce putem. Am putea s-o ducem si mai bine. Dar să stiți că arătați minunat! Cât timp veți rămâne în România?

Întentionez să rămân câteva zile.

Ați venit împreună cu soția dumneavoastră?

Nu. Ea va veni după câteva zile.

Am avut plăcerea să vă cunosc fiica (fiul). Câti ani are surioara ei? Fratele dumneavoastră lucrează la Torino? Nepoții stau cu bunica din

partea tatei? Cumnata dumneavoastră e necăsătorită?

Vărul soției mele s-a căsătorit cu o româncă.

Cunoașteți întâmplător familia...

L-ati cunoscut pe prietenul meu? Numai din auzite.

Asteptam cu nerăbdare să-l cunosc.

Cât (timp) intentionați să rămâneti?

Vă place orașul nostru? Ati vizitat ceva interesant?

Încă nu mi-am revenit în urma călătoriei: sunt obosit. Dacă vreți să vă odihniți, nu vă jenați, vă rog. Vă multumesc, dar acum într-adevăr vreau să mă retrag. Mâine am o zi plină.

La revedere si pe curând.

Come va? Come sta? Non c'è male. Così così. Si tira avanti. Sto benissimo. Ci si difende. Potrebbe andare meglio. Ma sa che La trovo splendido! Per quanto tempo si tratterà in Romania? Intendo rimanerci qualche giorno. È venuto insieme a Sua mo-

glie?

No. Lei mi raggiungerà tra qualche giomo.

Ho avuto il piacere di conoscere Sua figlia (Suo figlio) Ouanti anni ha la sua sorellina? Suo fratello lavora a Torino?

I nipoti stanno con la nonna paterna? Sua cognata è nubile?

Il cugino di mia moglie ha sposato una Rumena.

Conosce per caso la famiglia...

Ha conosciuto il mio amico? Solo di fama.

Non vedevo l'ora di conoscerlo.

Quanto ha intenzione di fermarsi?

Le piace la nostra città? Ha gia visitato qualcosa d'interessante?

Non mi sono ancora rimesso dal viaggio; sono stanco.

Se si vuol riposare, non faccia complimenti, La prego.

La rigrazio, ma ora vorrei veramente togliere il dis-

Domani ho una giornata piena. Arrivederci e a presto.

Invitatii - Întâlniri

Incântat să vă revăd. Vreti să veniți diseară la mine acasă, la cină? Vă multumesc, vin neapărat.

As fi încântat dacă ati accepta să veniti duminica viitoare la noi.

Vă rog frumos să-mi amintiti adresa dumneavoastră.

Vă rugăm să luați parte la mica noastră petrecere familiară.

Vreti să veniti sâmbătă seară la partida noastră de bridge (canastă, poker)? Regret, dar sunt ocupat. Voi veni săptămâna viitoare.

Mâine seară primim câtiva prieteni buni ai casei. Veniți și dumneavoastră?

Primesc invitatia cu cea mai mare plăcere.

Mâine seară veți întâlni la noi unele persoane care vă vor interesa.

Inviti - Appuntamenti

Lieto di rivederLa. Vuol venirre stasera a casa mia, a cena?

La ringrazio, verrò senz'altro. Sarei ben lieto se Lei accettasse di venire la prossima domenica da noi.

La prego gentilmente di ricordarmi il Suo indirizzo.

La preghiamo di rallegrare la nostra piccola festa famigliare con la Sua presenza.

Vuol venire sabato sera alla nostra partita di bridge (canasta, poker)?

Mi dispiace, ma ho già un impegno. Verrò la prossima settimana.

Domani sera riceviamo qualche buon amico di casa. Viene anche Lei?

Accolgo l'invito col massimo piacere.

Domani sera Lei incontrerà da noi alcune persone che La interesseranno.

Nu voi lipsi.
Faceţi în aşa fel încât să
vină şi doamna.
Respoat multuresc mult de învitația pe care mi-aţi făcut-o
cu atâta amabilitate.
Cu ocazia căsătoriei fiicei

Cu ocazia căsătoriei fiicei noastre cu domnul X, suntem convinși că vă vom avea la noi.

Regret sincer că nu pot onora invitația, dar am o obligație care nu poate fi amânată.

Sunt foarte încântat să vin la recepția dumneavoastră. Vreți să veniți după-masă la o ceașcă cu ceai (la o cafea)? Vă pot oferi o ceașcă cu ceai? Preferați o cafea? Un aperitiv? Ospitalitatea italiană nu se desminte. A fost o zi încântătoare. Sper să vă am și eu oaspete cu ocazia apropiatei dumneavoastră călătorii în

România. Voi putea astfel să mă revanșez pentru marea dumneavoastră amabilitate.

neavoastra amabilitate.
Sunteți mult prea amabil.
Acum trebuie să plec.
Din nou mulţumiri și pe curând.

Dacă nu-mi comunicați nimic altceva, consider sigură întâlnirea noastră pentru mâine.

Atunci când şi la ce oră?
La cinci, la cafeneaua obișnuită (în fața cofetăriei, bar)?

Ca să stabilim întâlnirea, chemați-mă mâine dimineată acasă.

Mă veți găsi de dimineață înainte de zece, la ora mesei, sau seara, după nouă. Non mancherò.
Faccia in modo di poter
venire anche la signora.
Grazie tante dell'invito così
gentilmente rivoltomi.

In occasione delle nozze di nostra figlia con il signor X, confidiamo di averLa con noi.

Sono sinceramente dolente di non poter aderire all'invito, ma ho un impegno assolutamente indifferibile.

Sono ben lieto di essere presente al Loro ricevimento.

Vuol venire pomeriggio ad una tazza di tè (ad un caffè)? Posso offrirLe una tazza di tè? Preferisce un caffè? Un aperitivo?

L'ospitalità italiana non si smentisce.

È stata una giornata incantevole. Spero di averla anch'io ospite in occasione del Suo prossimo viaggio in Romania.

Potrò così contraccambiare la Loro squisita cortesia.

Lei è troppo gentile. Ora devo proprio andarmene. Di nuovo grazie e a presto.

Se non mi comunica niente altro, ritengo valido il nostro appuntamento per domani.

Allora, dove e a che ora?

Alle cinque, al solito caffè
(davanti alla pasticceria,
bar)?

Per combinare l'appuntamento, mi telefoni domattina a casa.

Mi troverà la mattina, prima delle dieci, all'ora del pranzo o la sera, dopo le nove. Vă rog să mă anunțați avocatului X.

Dumneavoastră sunteți asistentul(a) doctorului X? Mă interesează o întâlnire cu doctorul.

Vă rog să așteptați un moment.

Avocatul nu a venit încă. Profesorul e plecat. Revine după o jumătate de oră. Așteptați în salon.

Cu cine am onoarea să vorbesc? Sunt cutare. Aș dori să fixez o întâlnire cu doctorul pentru mâine.

Doctorul vă așteaptă mâine la șase, dar căutați să fiți punctual. Dacă vă pierdeți rândul, veți fi primit abia după alte două zile.

Voi face tot posibilul să fiu punctual la întâlnire.

Nu uitați că punctualitatea e soră geamănă cu cinstea. Prezentați salutările mele doctorului și, pe mâine. La prego di ricordarmi all'avvocato X.

È Lei l'assistente del dottor X? Mi interessa un appuntamento col dottore.

Favorisca di attendere un momento.

L'avvocato non è venuto ancora. Il professore è uscito. Rincasa dopo una mezz'ora. Si accomodi nel salotto.

Con chi ho l'onore di parlare? Sono il tal dei tali. Vorrei fissare un appuntamento col dottore per domani.

Il dottore l'aspetta domani alle sei di pomeriggio, ma provveda di essere puntuale. Se perde il tumo, sarà ricevuto solo dopo altri due giomi. Farò tutto il possibile di esse-

re puntuale all'appuntamento. Non dimenticare che la puntualità è la gemella dell'onestà.

rualità è la gemella dell'onestà. Presenti i miei saluti al dottore e, a domani.

Vocabular

Familie - Rude

mamă tată mamă vitregă tată vitreg fiu (fii) fiică (fiice) frate (frati) soră (surori) frate vitreg soră vitregă parinti rude străbunic (ă) bunic (ă) prim-născut gemeni

Vocabolario

Famiglia - Parentela

madre padre matrigna patrigno figlio (i) figlia (figlie) fratello (i) sorella (e) fratellastro sorellastra genitori parenti bisnonno (a) nonno (a) primogenito gemelli

văr (verișoară) de gradul întâi (al doilea) unchi (unchi)

tespunchi (unchi) espunchi (unchi) matuşa (matuşi) nepot (nepoata)

cumnat (cumnați) cumătră cumătru

cumătru
naș
nașă
socru (socri)
soacră (e)
necăsătorită

fată bătrână necăsătorit celibatar logodit (ă) logodnă

a se logodi a se căsători

soţ soţie căsătoriţi căsătorie nuntă despărţire divorţ a divorta

văduv (ă) descendență naștere nou născut

moștenitor a se înrudi copil (copii)

copilărie băiat (băieți) fată (fete)

adolescent (ă) adolescență tânăr (ă)

tinereje tineri (e) maturitate vârstnic (ă)

bătrân (ă) bătrânețe

zi de naștere aniversare cugino (a)

di primo (grado) (di secondo)

di primo (g zio (zii) zia (zie) nipote cognato (i) comare compare padrino madrina suocero (i) suocera (e) nubile

nubile zitella scapolo celibe

fidanzato (a) fidanzamento fidanzarsi

sposarsi marito moglie

coniugi (sposati) matrimonio

nozze separazione divorzio divorziare vedovo (a) discendenza

nascita neonato erede imparentarsi

bambino (bambini)

infanzia ragazzo (ragazzi) ragazza (ragazze)

adolescente adolescenza giovane giovinezza giovani (e) maturità anziano (a)

vecchiaia

compleanno anniversario

Formule de salut

Bună ziua! Bună seara! Noapte bună! Bună! Te (Vă) salut! Salut pe toată lumea! Salută-l din partea mea. Omagiile mele! Respectele mele! Rămâneti cu bine! Ne vedem în curând. Pe curând! Odihnă plăcută! Drum bun! Distractie plăcută! Sedere plăcută! Vacanță plăcută! Noroc! Noroc! Baftă! Bine ai (ati) venit! Bine te-am (v-am) găsit! Poftă bună! Felicitări! La multi ani! Urări de bine! Sănătate! La revedere! Cele bune! Adio!

Formule di saluto

Buon giorno! Buona sera! Buona notte! Salve! Ciao! Ti (La) saluto! Saluti a tutti! Salutamelo! I miei ossequi! I miei migliori rispetti. Stia bene! Ci si rivede tra poco. A ben presto! Buon riposo! Buon viaggio! Buon divertimento! Buona permanenza! Buone vacanze! Buona fortuna! In bocca al lupo! Benvenuto! (i) Bentrovato! (i) Buon appetito! Congratulazioni! Rallegramenti! Tanti auguri! Auguroni! Alla salute! Arrivederci! Tante belle cose! Addio!

Întrebări uzuale

Ce mai faceti? (faci?) cărt Permiteti-mi sa... Deranjez? Unde vă duceți? Cine sunteti? Cum vă numiti? De unde veniti? Unde vreti să mergeti? Când vă întoarceți? Cât timp intenționați să rămâneți? Putem merge împreună? Mă puteți însoți? Cum v-as putea fi de folos? Ati putea rămâne până mâine? Pot să stau cu dumneavoastră? Am mai putea întârzia? Ce doriti dumneavoastră? Mă înțelegeți? Pot să vă rog ceva? Vă pare rău? Pot să fumez (aprind) o tigară? Cât costă? Când plecati? Ati putea amâna plecarea dumneavoastră? Când sositi? Ce părere aveti? Ce căutați? Ce-ati dori? E departe (aproape)? Se poate? (Pot?) Cu ce vă pot fi de folos? E adevărat? Putem stabili întâlnirea? Ne putem încrede în persoana aceea? E în ordine? E totul clar? Glumiti? Vreti să veniți și dumneavoastră? Mă puteți conduce o bucată de drum? Ce mai pot face pentru dum-

Domande usuali

Come va? Mi permetta di... Disturbo? Dove va? Chi è Lei? Come si chiama? Da dove viene? Dove vuol andare? Quando ritoma? Quanto tempo intende di rimanere (trattenersi)? Possiamo andare insieme? Mi può accompagnare? Come potrei esserLe utile? Potrebbe restare fino a domani? Posso stare con Lei? Potremmo ritardare ancora? Cosa desidera Lei? Mi spiego? (Mi capisce?) Posso chiederLe un favore? Le rincresce (Le dispiace)? Posso fumare (accendere) una sigaretta? Quanto costa? Quando parte? Potrebbe rimandare la Sua partenza? Quando arriva? Che ne dice? Cosa cerca? Cosa vorrebbe? È lontano (vicino)? Si può? (Posso?) Cosa posso fare per Lei? È vero? (Davvero?) Possiamo fissare l'appuntamento? Ci si può fidare di quel Tizio?

Tutto va bene? È tutto chiaro? Lei sta scherzando? Vuol venire anche Lei?

Mi può dare un passaggio?

Che altro posso fare per Lei?

Preferisce restarci?

Formule de politete

Încântat de cunostintă. Sunt foarte onorat să vă am ca oaspete. Sunt fericit că vă întâlnesc. (te întâlnesc). Ati dori să mă prezentați domnului (doamnei)? Faceți-mi plăcerea să... Spuneti-mi (spune-mi) vă rog (te rog). Dați-mi (dă-mi) vă (te) rog... Ce bucurie să fim din nou împreună! Mi-a făcut într-adevăr plăcere să vă întâlnesc. Permiteti-mi să vă vorbesc deschis. Aş vrea să mă retrag. Cu permisiunea dumneavoastră. Felicitările mele! Fiica dumneavoastră este foarte delicată (grațioasă). Sunteti prea amabil. Aveti amabilitatea să... Cu plăcere.

Formule di gentilezza Lieto di conoscerLa.

Molto onorato di averLa mio ospite.
Sono felice di incontrarLa.(incontrarti).
Vorrebbe presentarmi al signor (alla signora)?
Mi faccia il piacere di...
Mi dica (dimmi) prego...

Mi dia (dammi) per favore...
Che gioia di essere di nuovo insieme!
Mi ha fatto veramente piacere incontrarLa.
Mi permetta di parlarLe francamente.
Vorrei togliere il disturbo.
Con Suo permesso.
Le mie congratulazioni!
Sua figlia è molto graziosa.

Lei è troppo gentile. Abbia la cortesia di... Con piacere.

neavoastră? Preferați să rămâneți aici? Dimpotrivă, plăcerea este de partea mea.

Luați loc.
Mă simt foarte onorat.
Vă rămân foarte obligat.
Fiți amabil...
E o adevărată plăcere să vă ajut.
Ce mulțumit sunt că...
Voi încerca să fiu la înălțimea situației.
Mulțumesc pentru excelenta primire.
Să reluăm discuția, dacă credeți.
Vă sunt recunoscător.
M-am simțit minunat de bine.

Doamnă, primiți vă rog aceste flori (prăjituri). Mi-a făcut o plăcere nespusă. Îmi voi aminti totdeauna de cordialitatea dumneavoastră. Abia aștept să mă revanșez față de extrema dumneavoastră gentilețe. Primiți mulțumirile mele.

Regrete - Scuze

Regret.

Nu intenţionam să fiu nerespectuos.

Spre marele meu regret...
Din păcate...
Ce păcat!
Îmi pare rău.
Faceţi-vă curaj.
Nu vă puteţi închipui cât regret.
Îmi pare rău, dar părerea mea e contrară părerii dumneavoastră.
Sunt necăjit din cauza acestui contratimp.
Îmi pare foarte rău.

Anzi, il piacere è tutto mio.

Si accomodi.
Onoratissimo.
Obligatissimo!
Sia gentile (amabile)...
È un vero piacere darLe una mano.
Come sono contento di...
Cercherò di essere all'altezza della situazione.
Grazie per l'ottima accoglienza.

Riprendiamo il discorso, se crede.

Le sono riconoscente.

Mi sono sentito meravigliosamente bene.

Signora, gradisca per favore questi fiori (dolci).

Mi ha fatto un enorme piacere. Mi ricorderò sempre la Sua cordialità.

Non vedo l'ora di contraccambiare la Sua estrema cortesia.

Gradisca i miei ringraziamenti.

Rincrescimenti - Scuse

Mi dispiace (Mi spiace. Mi rincresce).

Non intendevo mancarLe di rispetto.

Con mio grande rincrescimento...

Sfortunatamente...

Che peccato!...

Spiacente.

Si faccia coraggio.

Lei non può immaginare quanto mi dispiace.

Sono desolato, ma il mio parere è contrario al Suo.

Sono davvero rammaricato per questo contrattempo. Sono molto dolente. Tante scuse. Vă rog să n-o luați în nume de rău. N-am făcut-o anume.

Scuzați-mă. (Scuză-mă). Cer iertare.

lertați-mă de deranj.

Îmi pare rău, dar acum nu prea mai e nimic de făcut.

Sunt dezolat, dar acum e târziu.

Sufăr mult de ceea ce s-a întâmplat.

Mă iertați că am întârziat. Fără să vă ofensez, dar nu pot accepta ideile dumnea-

Scuzați-mă, dar argumentele dumneavoastră nu mă conving.

Sunt foarte mâhnit.

voastră.

Trebuie să recunosc că am greșit.

La prego di non prenderseLa male.

Non l'ho fatto apposta. Mi scusi. (Scusami)

Chiedo perdono. Scusi per il disturbo.

Mi rincresce tanto, ma oramai c'è poco da fare.

Sono desolato, ma oramai è tardi.

Soffro tanto per ciò che è successo.

Scusi il ritardo.

Senza offenderLa, ma non posso accettare le Sue idee.

Scusi, ma i Suoi argomenti non mi convincono.

Sono veramente rattristato. (desolato)

Devo riconoscere di aver sbagliato.

Mii de scuze.